

Základy PERLu snadno a rychle

Začínáme

Začneme tak, že si vytvoříme třeba soubor **hello.pl**, do souboru napíšeme:

```
#!/usr/bin/perl  
print "Hello world\n";
```

Pak soubor nastavíme jako spustitelný:

```
$ chmod +x hello.pl
```

A teď si náš první skriptík vyzkoušíme

```
$ ./hello.pl  
Hello world  
$
```

Popis: První řádek **#!/usr/bin/perl** říká skriptu aby k jeho spuštění použil program **/usr/bin/perl**.

Dále je tu funkce **print**, která vypisuje data na obrazovku.

Skalární proměnné

Skalární proměnné jsou proměnné, které mohou obsahovat různé typy dat.

Např.:

Číselné: 1, 2, 3, 1.32, 5.86666 ...
Znakové: A, B, c, d, AHOJ, Dobrý den...

Deklarace skalární proměnné:

```
$promenna = "Abcd";  
$a = 10;  
$b = 12.26689;  
.  
:  
.
```

Poznámka: Skalární proměnné **nesmí** začínat číslicí, třeba **\$5 = 1**; nebo **\$49 = "abc"**;
Ale **můžou** začínat třeba **\$a45 = 1**; nebo **\$b2 = "abcdef"**;

Práce se skalárními proměnnými

Tento skript vypíše součet proměnných **\$a** a **\$b**.

```
#!/usr/bin/perl  
  
$a = 1;  
$b = 3;  
$c = $a + $b;  
  
print "$c\n";
```

Tento skript dělá úplně to samé jako předchozí skript, akorát je jinak zapsaný. Znak `' . '` se používá pro spojování řetězců.

```
#!/usr/bin/perl

$a = 1;
$b = 3;
print $a + $b . "\n";
```

Bez použití proměnných by to taky šlo zapsat takhle:

```
#!/usr/bin/perl

print 1 + 3 . "\n";
```

Spojování a práce se řetězci

V tomto názorném skriptu si deklaruujeme 3 proměnné třeba **\$a**, **\$b** a **\$c** do proměnné **\$a** uložíme "**Dobry** " a do **\$b** uložíme "**den.**" a tyto proměnné spojíme do proměnné **\$c** a pak proměnnou **\$c** vypíšeme na obrazovku.

```
#!/usr/bin/perl

$a = "Dobry ";
$b = "den.";
$c = $a . $b;

print "$c\n";
```

Taky by to šlo takhle:

```
#!/usr/bin/perl

$a = "Dobry ";
$b = "den.";

print "$a$b\n";
```

Pole

Pole se identifikuje znakem "@"

Deklarace pole:

```
@pole = ("a", "h", "o", "j");
@a = (100, 5, 256, 33);
.
.
.
```

Výpis obsahu pole:

```
print "@pole\n";
```

Poznámka: Výše uvedeý výpis vypíše obsah pole oddělený mezerami.

Když chceme vypsát určitý prvek pole, tak to provedeme pomocí zápisu:

\$název_pole[prvek_pole]

```
#!/usr/bin/perl

@pole = ("1.prvek", "2.prvek", "3.prvek");

print "$pole[0] , $pole[1] , $pole[2]\n";
```

Funkce push() a pop()

Funkce **push()** slouží k přidávání prvků do pole.

Zápis: **push(@název_pole, obsah_prvku);**

```
#!/usr/bin/perl

@pole = ("Dobrý");
print "@pole\n";
push(@pole, "den");
print "@pole\n";
```

Funkce **pop()** slouží k odebrání posledního prvku pole a vrací jeho hodnotu.

Zápis: **pop(@název_pole);**

```
#!/usr/bin/perl

@pole = ("Dobrý", "den.");
print "@pole\n";

$posledni_prvek = pop(@pole);
print "@pole\n";
print "Poslední prvek pole je: $posledni_prvek\n";
```

If a else

If a else se používá k porovnávání proměnných, čísel, řetězců...
Vrací buď **TRUE**(pravda) nebo **FALSE**(nepravda)

Zápis:

```
if ($proměnná [operátor] $proměnná)
{
  příkazy..;
  .
  .
  .
}
else
{
  příkazy..;
  .
  .
  .
}
```

Základní operátory:

```
== (rovná se)
!= (nerovná se)
> (větší než)
< (menší než)
>= (větší nebo rovno)
<= (menší nebo rovno)
```

Tento skriptík nám bude porovnávat obsahy proměnných **\$a**, **\$b**, **\$c**

```
#!/usr/bin/perl

$a = 1;
$b = 0;
$c = 1;
```

```

if ($a == $b)
{
    print "$a == $b\n";
}
else
{
    print "$a != $b\n";
}

if ($a == $c)
{
    print "$a == $c\n";
}
else
{
    print "$a != $c\n";
}

if ($c == $b)
{
    print "$c == $b\n";
}
else
{
    print "$c != $b\n";
}

```

Cykly while() a foreach()

Cyklus **while** opakuje příkazy pokud zadaná podmínka platí.

Zápis:

```

while(podmínka)
{
příkazy..;
.
.
.
}

```

Tento skript nám napočítá do deseti :)

```

#!/usr/bin/perl

$cislo = 1;

while ($cislo <= 10)
{
    print "$cislo\n";
    $cislo++;
}

```

Poznámka:

\$cislo++; je ekvivalentní zápisu **\$cislo = \$cislo + 1;**
\$cislo--; je ekvivalentní zápisu **\$cislo = \$cislo - 1;**

Cyklus **foreach()** se používá k práci s polem, postupně načítá první až poslední prvek pole a ukládá ho do zvolené proměnné.

Zápis:

```

foreach $proměnná (@pole)
{
příkazy..;
.
.
.
}

```

```
}
```

Následující skript nám z pole **@cisla** vypíše čísla větší než 5

```
#!/usr/bin/perl

@cisla = (1, 50, 13, 2, 6, 4, 3, 0, 9, 8, 7);

foreach $promenna (@cisla)
{
    if ($promenna > 5)
    {
        print "$promenna\n";
    }
}
```

Tento skript nám ty samé čísla ještě roztrídí na menší a větší než 5 s pomocí funkce **push()**

```
#!/usr/bin/perl

@cisla = (1, 50, 13, 2, 6, 4, 3, 0, 9, 8, 7);

foreach $promenna (@cisla)
{
    if ($promenna > 5)
    {
        push(@vetsi, $promenna);
    }
    else
    {
        push(@mensi, $promenna);
    }
}

print "Cisla vetsi nez 5: @vetsi\n";
print "Cisla mensi nez 5: @mensi\n";
```

Práce se soubory, vstupem a funkce chop()

Soubory se otevírají pomocí funkce **open()** a zavírají pomocí **close()**
Každému souboru musí být přiřazen identifikátor.

Zápis:

open(identifikátor, "cesta/soubor"); [Otevření pro čtení]
open(identifikátor, ">cesta/soubor"); [Otevření pro zápis]
open(identifikátor, ">>cesta/soubor"); [Otevření pro zápis na konec souboru]

V tomto skriptu do souboru **text-file** uložíme text, pak ho ze souboru vypíšeme, na konec souboru připišeme další text a pak opět soubor vypíšeme

```
#!/usr/bin/perl

open(F, ">text-file");
print F "Tohle je text na první řádce souboru\n";
close(F);

open(F, "text-file");
print <F>;
close(F);

open(F, ">>text-file");
print F "Tohle je text přidány na konec souboru\n";
close(F);

open(F, "text-file");
print <F>;
close(F);
```

Vstup má konstantní identifikátor **STDIN**

Tento skriptík načte z klávesnice jeden řádek ukončený klávesou ENTER

```
#!/usr/bin/perl

print "Napis neco:";
$vstup = <STDIN>;
print "\n\nNapsal jsi: $vstup";
```

Funkce **chop()** odstraní poslední znak z proměnné a vrátí jeho hodnotu, používá se hlavně když chceme něco načíst z klávesnice a pak porovnat s nějakou jinou proměnnou. Protože při načítání z klávesnice se ukládá i znak "**\n**", tak je vhodné použít tuto funkci k jeho odebrání.

V tomhle závěrečném skriptu si ukážeme použití **vstupu**, cyklu **while**, funkce **chop()** aj.

```
#!/usr/bin/perl

$heslo = 123654;
$pokus = 1;

while($heslo != $vstup)
{
    print "($pokus. pokus) Zadej heslo:";
    $vstup = <STDIN>;
    chop($vstup);

    if ($vstup != $heslo)
    {
        print "\nSpatne heslo, zkus to znovu\n\n";
    }
    $pokus++;
}

print "\n\nHeslo je OK\n";
```

Toto je pro dnešek vše, přeji vám hezký den.

autor: Antonín Brettšnajdr